

Školitelský posudek na bakalářskou práci Lukáše Draga „Vliv predace mravenců na herbivorní hmyz“

Bakalářská práce Lukáše Draga navazuje úzce na tematiku tropických výzkumů našeho týmu zaměřených na interakce mezi herbivory a predátory a na srovnání těchto vztahů mezi oblastmi mírného a tropického pásma. Hlavním cílem Lukášovy práce bylo otestovat pracovní protokol, který by jednoduchou metodikou zjistil intenzitu aktivity mravenců na keřové a stromové vegetaci v různých typech habitatů a také přibližnou informaci o herbivorním poškození. Tradičně se kladla mezi tyto dvě veličiny úzká souvislost, nicméně existuje dnes řada indicií, že tomu tak nemusí vždy být.

Lukášova práce je tak prvním vykročením k makroekologickému porovnání vztahů mezi hmyzími herbivory a predátory na celosvětové škále, Použitý protokol tak sleduje tento cíl a tomu odpovídá i jeho zjednodušená podoba, která byla studentu v podstatě „vnucena“ školitelem. Ačkoliv to nemusí být na první pohled zjevné, použitá verze protokolu je kompromisem půlročních diskuzí několika tropických a temperátních ekologů o tom, co vše ještě měřit a neměřit. Alternativní verzi diplomky by bylo pouze zpracovat publikovaná data o aktivitě mravenců na vnaďících pastech v různých oblastech světa a z různých biotopů a porovnat je s poměrně řídkými daty o početnosti herbivorů. Nicméně taková práce by se musela vyrovnat s řadou těžko porovnatelných a nedostupných údajů díky rozdílům v metodice jednotlivých studií a zároveň by přišla o studenty ze záhadných důvodů oblíbenou terénní část.

Oproti řadě myrmekologických studií z mírného pásma si práce nekladla za cíl podrobný popis ekologie studovaných druhů. Předložená práce zpracovává důležité výsledky z pilné terénní práce z jedné sezóny, které budou představovat jeden z bodů do budoucího makroekologického porovnání.

Lukášovi se podařilo otestovat a vyladit protokol a zpracovat velkou část nasbíraného materiálu, což mj. zahrnovalo i zvládnutí základů taxonomie českých mravenců, zpracování dat o herbivorním poškození vegetace pomocí grafických programů a následné statistické analýzy. Velmi oceňuji, že ve všech těchto krocích pracoval samostatně, kreativně a k původní metodice přispěl řadou drobných vylepšení.

Z vlastního textu bych vyzdvihl zejména povedenou úvodní rešeršní část, kde autor kvalitně shrnuje současné znalosti o roli mravenců coby predátorů a poukazuje na rozpory mezi různými studiemi. Myslím, že data jsou zpracována odpovídajícím způsobem a zjištěné výsledky jsou detailně diskutovány v kontextu převážné většiny relevantních studií z mírného i tropického pásma. Je pravda, že závěrečným úpravám textu mělo být věnováno víc času a formální stránka práce tak mohla být dotaženější. Stejně tak bude třeba se v příštích textech zaměřit na formulaci překladů z angličtiny tak, aby z nich vznikly opravdu české věty. I přes tyto výhrady jsem však s Lukášovou prací spokojen a považuji ji za dobrou.

Nelze očekávat, že by dosavadní výsledky této práce přinesly v této fázi hlubší osvětlení vztahů mravenec - herbivor. O tom se jistě bez dodatečných analýz (např. obsahu izotopů dusíku), nebo manipulativních experimentů nedá příliš říci. To však ani nebylo hlavním cílem této práce. Naopak vhodnost protokolu k zjištění požadovaných dat o míře aktivity mravenců v určitém typu habitatu se otestovat podařilo.

Práci Lukáše Draga pochopitelně doporučuji k obhajobě.